

DJEČJI VRTIĆ ĐAKOVO
LUKE BOTIĆA 7/A
31400 ĐAKOVO
Tel/fax: 031/811-305

KLASA: 601-02/21-06/03
URBROJ: 2121/35-04-21-1

Na temelju članka 15. stavka 9. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13, 98/19 i 57/22) i članka 63. Statuta Dječjeg vrtića Đakovo, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Đakovo je na 19. sjednici održanoj 27. 9. 2023. godine, na prijedlog ravnateljice, donijelo

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA ĐAKOVO

Đakovo, rujan 2023.

Sadržaj:

1. KURIKULUM I NJEGOVA ZNAČAJ.....	1
1.1. Struktura predškolskoga kurikuluma vrtića.....	2
1.2. Odnos Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i kurikuluma vrtića	3
1.3. Načela kurikuluma Dječjeg vrtića Đakovo	4
1.3.1. Misija vrtića.....	6
1.3.2. Vizija vrtića	6
1.4. Kurikulum Dječjeg vrtića Đakovo	7
2. PROGRAMI RADA.....	9
2.1. Redoviti (primarni) program	9
2.2. Posebni programi	12
2.3. Programi javnih potreba	16
2.3.1. Program predškole.....	16
2.3.2. Djeca s teškoćama	18
3. PODACI O DJELATNICIMA I DJECI.....	19
5. OSIGURAVANJE KVALITETE I PROVOĐENJE AKTIVNOSTI.....	24
6. PROJEKTI DJEČJEG VRTIĆA ĐAKOVO.....	27
6.1. Botičevi čuvari prirode.....	29
6.2. Zanimanja.....	32
6.3. Seoski život je lijep	39
6.4. Jabuka – kraljica voća	43
6.5. Pričam ti priču u vrtiću.....	47
6.6. Zaštita urbane bioraznolikosti u Đakovu	51
7. PROJEKTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH SKUPINA DJEČJEG VRTIĆA ĐAKOVO.....	54

1. KURIKULUM I NJEGOV ZNAČAJ

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevaju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala. Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem, činjenjem te izravnim stjecanjem iskustva pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece.

Svakako treba reći da *kurikulum* nije isto što i *plan i program*. Naime, apostrofiranje osobnog razvoja djeteta, njegovih potreba i interesa nalazi se u središtu kurikulumu kojeg karakterizira razvojna orijentacija. Tako se orijentirani kurikulum referira kao sukonstrukcija aktivnosti u kojima dijete, uz primjerenu asistenciju odgojitelja, odabire sadržaje s pripremljenog „švedskog stola“ (okruženja za učenje) te istodobno uči preuzimati odgovornost za vlastito učenje i razvoj. Očigledno je da to implicira fleksibilnu metodologiju izrade tj. oblikovanja kurikulumu usklađenu s nepredvidivostima odgojno-obrazovnog procesa, što ga distancira od mogućeg poistovjećivanja s *planom i programom*.

Holistička, tj. integrirana priroda kurikulumu podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikulumu usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Razvoj kurikulumu započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći i surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces.

Planiranje kurikuluma temelji se na kvalitetnoj komunikaciji i profesionalnoj suradnji odgojitelja, kao i drugih stručnih djelatnika vrtića. Ono uključuje zajedničko promišljanje, realizaciju i evaluaciju odgojno-obrazovnoga procesa, odražavajući uvjerenje da je kvalitetna odgojno-obrazovna praksa kolektivno, a ne individualno postignuće.

Razvoj kurikuluma i kvalitete odgojno-obrazovne prakse vrtića dugotrajan je proces koji je rezultat zajedničkog promišljanja i rada svih koji u njemu sudjeluju. Razvoj odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića događa se paralelno s razvojem novih vrijednosti, razumijevanja i znanja odgojitelja i drugih djelatnika vrtića, za što im je potrebno osigurati kontinuirani profesionalni razvoj. Kvalitetu i perspektivu razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića određuje i njegova „otvorenost“ prema van koja uključuje spremnost na uspostavljanje suradničkih odnosa djelatnika s obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim relevantnim institucijama te spremnost na povezivanje sa stručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice. Svijest djelatnika vrtića o važnosti povezivanja sa širim društvenim kontekstom posebno je važna kako bi vrtić mogao kvalitetno funkcionirati u sklopu šire socijalne zajednice. Dakle, za operacionalizaciju ovako orijentiranog kurikuluma, koji je u cijelosti lišen *recepture* kojom bi se određivalo što, kada i na koji način s djecom treba raditi, potrebna je određena (visoka) razina profesionalnog promišljanja odgojitelja.

Temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja, a samim time i kurikuluma ovoga vrtića, osigurati takve uvjete koji jamče cjeloviti razvoj svih individualnih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravati jednake mogućnosti svoj djeci. U vrtiću ćemo stvarati poticajne materijalne, socijalne i kadrovske uvjete te društveno okruženje za kvalitetan život djeteta.

1.1. Struktura predškolskoga kurikuluma vrtića

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma vrtića podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

- ja (slika o sebi),
- ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- svijet oko mene (prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom potpodručju određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnog procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnog rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.2. Odnos Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i kurikuluma vrtića

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću. Polazišta ovog dokumenta su načela slobode, otvorenosti i raznolikosti, koja se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnog rada u svim vrtićima u Republici Hrvatskoj.

Kurikulum vrtića je odgojno-obrazovna koncepcija koja se zajednički razvija, tj. sukonstruira u određenome vrtiću i koja korespondira s kvalitetom uvjeta (fizičkog i socijalnog okruženja) za življenje, učenje i odgoj djece u njemu. Kurikulum vrtića podrazumijeva ukupnost odgojno-obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle. Kao takav, predstavlja implementaciju tj. način provedbe Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. On se oblikuje s obzirom na specifičan kontekst tj. kulturu ustanove te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koji se kontinuirano propituju i unapređuju.

Iz navedenog proizlazi da Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.), što je intencija i kurikuluma ovoga vrtića. Na taj način potičemo razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te, kasnije, profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja želimo stvarati osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju

jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja u skladu s potrebama i individualnim razvojnim mogućnostima djeteta.

1.3. Načela kurikuluma Dječjeg vrtića Đakovo

Načela kurikuluma bitne su sastavnice kojima se osigurava unutarnja usklađenost Dječjeg vrtića Đakovo, a to su:

➤ Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Svi stručni djelatnici Dječjeg vrtića Đakovo, angažirani su i odgovorni za visoku razinu kvalitete ustanove. Fleksibilno strukturiran odgojno-obrazovni proces, omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Vrtić ostvaruje ovo načelo na način da omogućava poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi te osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece. Primjenom ovog načela, razvoj Dječjeg vrtića Đakovo ide u smjeru kvalitetne zajednice koja uči.

➤ Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi, ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitu razvoju. Roditelje, tj. skrbnike djece, prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. U Dječjem vrtiću Đakovo, roditelji, skrbnici djece i članovi obitelji uključeni su u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i život djece u skupini. Početnom analizom stanja, dobivamo informacije od roditelja o njihovim mogućnostima, potrebama i motivaciji za sudjelovanjem u odgojno-obrazovnom procesu. Kroz različite upitnike, dobivamo i informacije o aktualnim potrebama roditelja te na taj način osiguravamo kvalitetnu međusobnu interakciju roditelja i vrtića, koja podrazumijeva dvosmjernu, otvorenu, jasnu i podržavajuću komunikaciju. Kroz različite oblike suradnje, pružamo mogućnost da obitelji mogu učiti jedni od drugih i međusobno se podržavati. Zajedno sa stručnim radnicima Dječjeg vrtića Đakovo, roditelji donose odluke, planiraju i vrednuju cjelokupan kontekst te analiziraju osobne uloge u odrastanju, odgoju i obrazovanju vlastite djece.

➤ **Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju**

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važna zadaća, jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta – pravo na odgoj i obrazovanje. U Dječjem vrtiću Đakovo kontinuitet u odgoju i obrazovanju uspostavlja se kroz:

- kvalitetnu suradnju (partnerstvo) među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava - suradnja vrtića i škole - svi sudionici usmjereni su na dijete i njegovu dobrobit, vode računa o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece
- kvalitetnu suradnju svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice - unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih profila, koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije (cjeloživotno učenje)

Cilj kvalitetne suradnje Dječjeg vrtića Đakovo sa svim podsustavima, jest njegova spremnost i pripremljenost za primjereno uključivanje djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

➤ **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse**

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse također je jedna važnijih zadaća Dječjeg vrtića Đakovo, a provodi se kroz:

- osposobljavanje praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma
- kontinuirano istraživanje i unapređivanje kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića
- povezivanje svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnu i obrazovnu praksu te dijeliti to iskustvo s drugima (sustručnjacima i roditeljima) u zajednici u kojoj uče

1.3.1. Misija vrtića

Dječji vrtić Đakovo je ustanova za rani odgoj i obrazovanje koja djeluje na području Grada Đakova. Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko-razvojnem pristupu usmjereni smo na razvoj dječjih potencijala, poštivanje dječjih prava i uvažavanje individualnih potreba djece. Svojim djelovanjem pružamo podršku obitelji, pridonosimo razvoju roditeljskih kompetencija i doprinosimo razvoju društvene zajednice.

Misija naše ustanove, kao i svih odgojno obrazovnih ustanova, je skrb o djeci predškolske dobi, usklađena s načelima suvremenog odgoja i obrazovanja. Dakle, stvaranje što kvalitetnijih uvjeta za odgoj i učenje djece, kontinuirani profesionalni razvoj zaposlenih, što efikasnije odgojno-obrazovno djelovanje odgojitelja te kontinuirano unapređivanje partnerstva s roditeljima i širom zajednicom misija je naše ustanove.

Neprestanim stručnim usavršavanjem, raspravama, razmjenom iskustava s drugim ustanovama, savjetovanjem sa stručnjacima različitih profila te praćenjem novih paradigmi predškolskog odgoja nastojimo ostvariti i dokazivati našu misiju. Tako, svi zaposleni svakodnevno provode aktivnosti koje djetetu boravak u vrtiću čine što ugodnijim, zanimljivijim i radosnijim.

Razvoj ustanove i njenog kurikulumuma može se pratiti kroz ljetopis koji sadrži foto dokumentaciju iz 1966. godine od početaka rada vrtića, a sve aktivnosti kroz web stranicu, radne mape odgojitelja kao i prezentacije i foto kurikulum koji se čuva u arhivi Vrtića.

1.3.2. Vizija vrtića

Vrtić doživljavamo kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju. Zajedničko stajalište o poželjnoj budućnosti naše ustanove stvoreno je od osobnih vizija svih zaposlenih, naših shvaćanja i kreiranja aktivnosti koje vode ka željenom smjeru.

Vizija naše ustanove je neprestani razvoj kvalitete u provođenju odgojno-obrazovne djelatnosti te kreiranje aktivnosti koje će je činiti jedinstvenom i drugačijom od ostalih. Kao takva, proizašla je iz osvješćivanja vrijednosti i uvjerenja na kojima počivaju svi aspekti odgojno obrazovnog procesa.